

Storitve in gradbeništvo odločilna pri rasti BDP

Zaposlovanje se še povečuje, že dlje časa nizke obrestne mere spodbujajo potrošnjo. Evropske družbe se v drugi polovici leta lahko znajdejo pred novimi izzivi.

Bojan Ivanc, Analitika GZS

V srednji Evropi je stopnja brezposelnosti zgodovinsko rekordno nizka.

Evropske izvoznike bi lahko v drugem polletju doletele carine za nekatere izvožene izdelke v ZDA.

V prvem polletju leta 2019 se je svetovna gospodarska rast upočasnila, vendar predvsem industrijski del, medtem ko sta storitveni del gospodarstva in gradbeništvo, ki predstavljata tri četrtine BDP, ostala živahna. Če se ozremo na naše napovedi, lahko priznamo, da smo vendarle pričakovali hitrejše dvigovanje obrestnih mer in hitrejšo rast cen glavnih surovin, vendar je njihova dinamika ostala umirjena. Pri obrestnih merah sta ključno vlogo imela ameriška centralna banka FED in evropski ECB, ki sta na nek način postala talca vladajoče politike. Kljub 3,2-odstotni rasti BDP v ZDA in znižanju stopnje brezposelnosti na 50-letno dno, so pritiski Trumpove administracije privedli do izjav in dejanj, ki napovedujejo daljše obdobje nizkih obrestnih mer. V območju evra je bila rast anemična, v Italiji tudi negativna, zato je bolj razumljena usmeritev ECB, da še nekaj časa zadrži obrestno mero negativno. Nizke obrestne mere spodbujajo potrošnjo, prav tako gradbeništvo, saj to pomeni impulz v obliki višjih cen nepremičnin. Tudi države le delno spoštujejo fiskalna pravila, ki so jih sprejela v krizi, ter tako vodijo pretežno rahlo ekspanzivno fiskalno politiko. Kar je pomembno, je tudi, da krepitev storitev in gradbeništva še vedno povečuje zaposlovanje. V srednji Evropi je stopnja brezposelnosti zgodovinsko rekordno nizka, kar nekaj držav ima težave pri zaposlitvi prostih delovnih mest in se obračajo proti vzhodu (Ukrajina, Bolgarija, Romunija) ter tudi Aziji (Filipini, Bangladeš). Italija je v zadnjem času sprejela nekatere zakonske osnove, ki omogočajo efektivno uvedbo vzporedne valute, kar naj bi pomenilo možnost izdaj »mini obveznic«, ki naj bi bile v nižjih denominacijah naprodaj na pošti. Ceno izstopa iz evra bi tako v večji meri nosili domači kupci teh obveznic, vendar je ta ukrep tudi del pogajalske taktike napram Evropski komisiji, ki bi lahko Italiji izdala finančno kazen za predstavljen osnutek proračuna za naslednje leto.

Strah pred trgovinskimi vojnami omajal zaupanje v industriji

V integriranih industrijskih dejavnostih, kot so avtomobilska in elektro in elektronska industrija, je rast industrijske proizvodnje negativna ter odraža

zaskrbljenost velikih multinacionalk nad morebitnimi spremembami v stroških transporta med največjo svetovno porabnico na svetu – ZDA in največjo svetovno proizvajalko industrijskih izdelkov – Kitajsko. Trgovinske vojne, grožnje pri 5G tehnologiji, kjer je vodilni Huawei, prihodnji dogovor med EU-27 in Združenim kraljestvom so ključni dogodki, ki postavljajo pod vprašaj smiselnost integracije proizvodnje prek meja. Prav tako se na bližnjem Vzhodu, točneje v Iranu in Perzijskem zalivu, oblikuje napetost, ki bi lahko pomenila tudi obliko oboroženega spopada, kar bi najverjetneje precej podražilo ceno sodčka nafte, kljub temu, da se trenutna cena giblje nekje v širokem razponu med 60 in 70 USD za sodček.

Brexit: 31. oktober nov mejnik

Pri brexitu kljub odstopu premierke Mayeve ostaja jasno, da je naslednji pomemben datum 31. oktober, ko bodo Britanci izstopili brez dogovora ter bodo uvedene vzajemne carine, če se obe strani prej ne dogovorita za poseben sporazum ali pa, znova, za podaljšanje neznanke. Po skoraj treh letih od izglasovane odločitve lahko ugotovimo, da je ta odločitev nekoliko bolj prizadela Združeno kraljestvo, ki je v tem obdobju imelo za 1,7 odstotne točke nižjo realno gospodarsko rast kot EU-27. Pri tem je tudi britanski funt izgubil desetino napram evru, britanske cene pa so rasle hitreje za 2,4 odstotni točki.

V drugi polovici leta novi izzivi za evropske družbe

V drugem polletju ocenjujemo, da bi lahko evropske avtomobilske družbe kot tudi določene izvoznike kmetijskih izdelkov v ZDA doletele carine za izvožene izdelke v ZDA, kar bo na drugi strani najverjetneje tudi vodilo do uvedbe carin na uvoz blaga iz ZDA. Tako ocenjujemo na osnovi pičlega napredka pri pogajanjih z ZDA, ki naj bi zmanjšala uvozne ovire za ameriško blago, vendar bi seveda pomenile, da bi se določene industrije v Evropi znašle pod pritiskom. Tudi velike svetovne družbe, ki pretovarjajo blago po oceanih, bi utrpeli poslovno škodo. [gg](#)

Analitika
GZS

